

MEDICINFORBRUG - MONITORERING

2018

Cannabisprodukter – monitorering af brugen

2. kvartal 2018

SUNDHEDSDATA-
STYRELSEN

Brug af cannabisprodukter siden starten af forsøgsordningen med medicinsk cannabis

Som led i implementering af den 4-årige forsøgsordning med medicinsk cannabis, som trådte i kraft pr. 1. januar 2018, igangsættes løbende monitorering af forsøgsordningen på baggrund af data fra Sundheds- og Ældreministeriets styrelser (1,2,3).

I denne kvartalsvise monitorering belyser Sundhedsdatastyrelsen udbredelsen af forbrug og anvendelse af cannabisprodukter. Ved cannabisprodukter forstås dels cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis, dels - magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis, godkendte lægemidler indeholdende cannabis samt lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis.

På baggrund af indberetninger om salgsoplysninger til Lægemiddelstatistikregisteret¹, gives i denne monitorering et overblik over udbredelsen af salget af cannabisprodukter til og med 2. kvartal 2018.

Opgørelserne samlet for 2. kvartal 2018 viser:

- I alle regioner sælges cannabisprodukter overvejende via receptsalg i primærsektoren
- I hele forsøgsordningens periode er der indløst 2.821 recepter på cannabisprodukter til 1.258 unikke borgere
- I 2. kvartal 2018 er der indløst 1.571 recepter på cannabisprodukter til 911 borgere
- I 2. kvartal 2018 er der indløst 585 recepter på cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis til 323 borgere
- I 2. kvartal 2018 har flest borgere (451) indløst recept på magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis (730 recepter)
- Region Hovedstaden har det højeste mængdesalg af magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis
- Region Sjælland har det højeste mængdesalg af cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis
- Det er primært borgere i aldersgruppen 42-64 år, der har indløst recept på cannabisprodukter og ligeledes, når der kun ses på cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis
- Flest borgere har indløst første recept på cannabisprodukter, der er udskrevet af en speciallæge
- Cannabisprodukterne i forsøgsordningen med medicinsk cannabis er primært givet 'mod neuropatiske smerter'

¹ Lægemiddelstatistikregisteret indeholder bl.a. oplysninger om cannabisprodukter via danske apoteker i primær- og sygehussektor.

Udbredelsen af cannabisprodukter i primær- og sygehussektor

Receptsalg i primærsektoren driver mængdesalg

Mængdesalget af cannabisprodukter er opgjort for hhv. primær- og sygehussektor i mg aktivt stof på baggrund af beregning ud fra produkternes styrke, for at kunne sammenligne mængdesalget på tværs af regioner. Mængdesalget er fordelt på regioner og cannabisprodukt² ('Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis', 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis'³, 'Godkendte lægemidler indeholdende cannabis' og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis'^{3,4}).

Det totale mængdesalg af cannabisprodukter er fortsat drevet af receptsalg i primærsektoren. Efter de første seks måneder af forsøgsordningens periode kan 94 pct. af det totale mængdesalg af cannabisprodukter henføres til primærsektoren, hvor der i alt er solgt 4.400 g aktivt stof, uanset type af cannabisprodukt. Mængdesalget af cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis udgør 1.240 g aktivt stof, hvoraf ca. 2/3 (816 g aktivt stof) er solgt i 2. kvartal 2018. Det samlede mængdesalg af cannabisprodukter i sygehussektoren ligger generelt lavt i 1. og 2. kvartal 2018 (294 g aktivt stof), heraf er lidt over halvdelen (164 g aktivt stof) solgt i 2. kvartal 2018 (data ikke vist).

I 2. kvartal 2018 kan det største mængdesalg af cannabisprodukter henføres til magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis⁴ (49 pct.) efterfulgt af cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis (32 pct.), godkendte lægemidler indeholdende cannabis (18 pct.) og lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis (1 pct.) (data ikke vist).

Helt overordnede set er der i alle fem regioner i primærsektoren et salg af cannabisprodukter. Når mængdesalget af de enkelte cannabisprodukter opgøres i mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere, som vist i tabel 1, har Region Hovedstaden i 2. kvartal 2018 fortsat det største mængdesalg af magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis i primærsektoren (368 mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere) efterfulgt af Region Sjælland (315 mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere). I alle regioner er der en stigning i salget fra 1. til 2. kvartal 2018. Forbruget vil formentlig fortsætte med at stige lidt endnu alene på den baggrund, at en stigning må forventes for produkter, der initialt får registreret forbruget på et samlevarenummer og, som overgår til et selvstændigt varenummer³.

² En oversigt over hvilke cannabisprodukter, der indgår i de respektive produkttyper kan findes af [Afgrensning](#)

³ For produkttyperne 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis' og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis' gælder det, at specifikke varenumre er oprettet henover perioden januar 2017 til og med november 2017. Der må forventes en vis periode for implementering af korrekt indberetning på et nyt tildelt varenummer, og produkter kan ligeledes have været solgt før tildeling af et specifikt varenummer. Et eventuelt salg før ibrugtagning af specifikke oprettede varenumre er dog ikke muligt at se af de indberettede oplysninger til Lægemiddelstatistikregisteret.

⁴ Både før og efter ikrafttrædelse af forsøgsordningen med medicinsk cannabis har mængdesalget af magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis været størst. Dette gælder både i primær- og sygehussektoren, hvor salget i 2. kvartal 2018 udgør 51 pct. af det samlede mængdesalg.

Tabel 1 Mængdesalg opgjort i mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere i primær- og sygehussektor fordelt på cannabisprodukt og region for perioden 4. kvartal 2017 til og med 2. kvartal 2018.

Sektor	Cannabisprodukt**	Region	År og kvartal		
			2017-4	2018-1	2018-2
Primær	Forsøgsordning*	Hovedstaden	n/a	97,3	174,9
		Midtjylland	n/a	39,9	96,4
		Nordjylland	n/a	44,7	85,6
		Sjælland	n/a	110,1	258,9
		Syddanmark	n/a	62,7	84,9
	Magistrelt	Hovedstaden	167,0	294,5	368,3
		Midtjylland	18,5	91,3	99,2
		Nordjylland	17,4	24,9	36,4
		Sjælland	119,5	292,1	315,0
		Syddanmark	31,8	51,3	113,6
	Godkendt	Hovedstaden	41,3	70,2	68,5
		Midtjylland	41,8	41,6	62,9
		Nordjylland	103,6	124,5	87,4
		Sjælland	50,6	59,8	82,2
		Syddanmark	58,9	124,0	112,5
	Udleveringstilladelse	Hovedstaden	1,7	2,4	4,1
		Midtjylland	2,5	2,7	4,1
		Nordjylland	4,6	1,8	1,5
		Sjælland	1,6	5,9	8,6
		Syddanmark	1,1	1,5	0,4
Sygehus	Forsøgsordning*	Hovedstaden	n/a	0,8	.
		Midtjylland	n/a	.	0,5
	Magistrelt	Hovedstaden	14,6	65,1	84,4
		Midtjylland	0,4	0,2	.
		Syddanmark	5,0	6,1	1,2
	Godkendt	Hovedstaden	.	.	0,9
		Syddanmark	.	1,3	1,3
	Udleveringstilladelse	Hovedstaden	.	0,2	2,5
		Midtjylland	.	.	0,1
		Syddanmark	.	0,1	0,1

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstatistikregistret (opdateret til juli 2018).

Note: *Der foreligger ikke tal fra 4. kvartal 2017, da forsøgsordningen med medicinsk cannabis først trådte i kraft i januar 2018.

** For læsevenligheds skyld er der for cannabisprodukterne anvendt følgende termer i tabellen: 'Forsøgsordning', 'Magistrelt', 'Godkendt' og 'Udleveringstilladelse', som står for hhv.: 'Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis', 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis', 'Godkendte lægemidler indeholdende cannabis', og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis'. For yderligere specifikation af produkttyperne henvises til Afgrænsning.

Mængdesalget af de enkelte cannabisprodukter er opgjort i mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere på baggrund af beregning ud fra produkternes styrke, for at kunne sammenligne mængdesalget på tværs af regioner.

'.' angiver, at der ikke er noget salg af cannabisprodukter.

I 2. kvartal 2018 har Region Sjælland igen det højeste mængdesalg af cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis (259 mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere) efterfulgt af Region Hovedstaden (175 mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere). Også her er der i alle

regioner en stigning i salget fra 1. til 2. kvartal 2018, men det formodes ikke at bero på øget indberetning

Godkendte lægemidler indeholdende cannabis sælges primært i Region Syddanmark, og mængdesalget er i primærsektoren her højere end mængdesalget af cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis. I Region Nordjylland og Region Syddanmark er der fra 1. til 2. kvartal et fald i mængdesalget af godkendte lægemidler indeholdende cannabis, jf. tabel 1.

Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis fremgår med det laveste mængdesalg i primærsektoren i 2018, og i lighed med godkendte lægemidler indeholdende cannabis er der også her et fald i salget fra 1. til 2. kvartal 2018 i Region Nordjylland og Region Syddanmark, jf. tabel 1.

På sygehuse anvendes cannabisprodukter i tre ud af fem regioner, Region Hovedstaden, Region Midtjylland og Region Syddanmark, og det primære forbrug er af magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis. Det største mængdesalg ses i Region Hovedstaden, hvor mængdesalget i 2. kvartal 2018 er 84 mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere.

Knap 40 pct. af mængdesalget af alle cannabisprodukter solgt i sygehussektoren er i forsøgsordningens første seks måneder solgt til afdelinger på privatsygehuse i Region Hovedstaden og Region Syddanmark. Efter implementering af forsøgsordningen med medicinsk cannabis er cannabisprodukterne omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis solgt til private sygehuse i januar 2018 (data ikke vist).

Cannabisprodukter købes primært af voksne over 42

Tabel 2 viser antallet af unikke borgere, der siden starten af forsøgsordningen med medicinsk cannabis har indløst recept på cannabisprodukter, og antallet af indløste recepter fordelt på type af cannabisprodukt. Borgere kan have indløst recept på flere af de i tabellen nævnte cannabisprodukter, hvorved de vil tælle med flere gange i tabellen. Yderligere er der borgere, som har indløst flere recepter på produkter fra samme type af cannabisprodukt. Ligesom i 1. kvartal er der i 2. kvartal 2018 flest borgere, der har indløst recepter⁵ på magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis, jf. tabel 2. Lidt under halvdelen (48 pct.) af alle recepter er på magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis.

⁵ Recepter kan være udskrevet af sygehuslæger men indgår, grundet indløsning på et primært apotek, som en del af primærsektoren.

Ses der på hele perioden uden opdeling i kvartaler er der i de første seks måneder af forsøgsordningen med medicinsk cannabis på apotekerne indløst i alt 2.821 recepter på cannabisprodukter til 1.258 unikke borgere⁶. Heraf er der indløst 992 recepter på cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis til 467 borgere. Størstedelen af borgerne har dermed fået recepter på cannabisprodukter, der ikke er omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis, jf. tabel 2.

Tabel 2 Antal borgere og indløste recepter på cannabisprodukter fordelt på type af produkt for perioden 1. og 2. kvartal 2018.

		År og kvartal		
	Cannabisprodukt*	2018-1	2018-2	Hele perioden
Antal borgere	Forsøgsordning	225	323	467
	Magistrel	365	451	603
	Godkendt	143	133	203
	Udleveringstilladelse	24	25	31
	Cannabisprodukter, i alt **	740	911	1.258
Antal recepter	Forsøgsordning	407	585	992
	Magistrel	587	730	1.317
	Godkendt	210	200	410
	Udleveringstilladelse	46	56	102
	Cannabisprodukter, i alt **	1.250	1.571	2.821

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstatistikregistret (opdateret til juli 2018).

Note: Nogle borgere har indløst recepter på produkter fra flere produkttyper. Herudover er der borgere, som har indløst flere recepter på produkter fra samme produkttype. Derfor må antal borgere ikke summeres for forskellige kvartaler. Et samlet estimat er angivet under kolonnen 'Hele perioden'.

*For læsevenligheds skyld er der for cannabisprodukterne anvendt følgende termer i tabellen: 'Forsøgsordning', 'Magistrel', 'Godkendt' og 'Udleveringstilladelse', som står for hhv.: 'Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis', 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis', 'Godkendte lægemidler indeholdende cannabis', og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis'. For yderligere specifikation af produkttyperne henvises til [Afgrænsning](#).

**Optælling af antal borgere, der har indløst recept på mindst én type cannabisprodukt.

Det er fortsat borgere i alderen 42-64 år, der primært indløser recept på cannabisprodukter. Dette gør sig ligeledes gældende, når der ses på de enkelte typer af cannabisprodukter, jf. tabel 3. Halvdelen af recepterne er indløst af ældre voksne mellem 42 og 64 år, mens 37 pct. af recepterne er indløst af ældre over 64 år.

⁶ Nogle borgere har indløst recepter på produkter fra flere produkttyper. Disse borgere er kun talt med én gang i opgørelsen.

Tabel 3 Antal borgere og indløste recepter på cannabisprodukter fordelt på aldersgrupper og type af cannabisprodukt for perioden 1.-2. kvartal 2018.

Aldersgruppe	Cannabisprodukt*	Antal borgere	Antal recepter
Voksne, yngre 18-41 år	Forsøgsordning	69	161
	Magistrel	53	117
	Godkendt	25	67
	Udleveringstilladelse	<5	14
Voksne, ældre 42-64 år	Forsøgsordning	225	527
	Magistrel	265	598
	Godkendt	131	252
	Udleveringstilladelse	14	46
Ældre, 65+ år	Forsøgsordning	173	304
	Magistrel	285	602
	Godkendt	47	91
	Udleveringstilladelse	14	42

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstatistikregistret (opdateret til juli 2018).

Note: Nogle borgere har indløst recepter på produkter fra flere produkttyper. Herudover er der borgere, som har indløst flere recepter på produkter fra samme produkttype.

Alder er tildelt ud fra første recept på et hvilket som helst cannabisprodukt i løbet af et år.

* For læsevenligheds skyld er der for cannabisprodukterne anvendt følgende termer i tabellen: 'Forsøgsordning', 'Magistrel', 'Godkendt' og 'Udleveringstilladelse', som står for hhv.: 'Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis', 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis', 'Godkendte lægemidler indeholdende cannabis', og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis'. For yderligere specifikation af produkttyperne henvises til [Afgrænsning](#).

Borgere i én aldersgruppe i tabel 3 kan godt have indløst recept på flere forskellige typer af cannabisprodukter. I 2. kvartal 2018 er der fortsat ikke registreret salg af cannabisprodukter til børn under 18 år.

Også i 2. kvartal 2018 har flere kvinder (62 pct.) end mænd indløst recept på cannabisprodukter. Denne fordeling mellem kvinder og mænd gælder ligeledes for indløste recepter på cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis (data ikke vist).

Flest borgere får første recept på cannabisprodukt fra speciallæge

Sundhedsdatastyrelsen har set på hvilken lægetype⁷, der har udskrevet borgeres første recept på et cannabisprodukt. Helt generelt udskriver speciallæger første recept til næsten halvdelen (44 pct.) af alle nye brugere. Sygehuslæger udskriver første recept til 24 pct. af de nye brugere, mens de alment praktiserende læger udskriver første recept til 16 pct. af de nye brugere⁸ (data ikke vist). Her er der ikke set på hvilket cannabisprodukt, lægerne har udskrevet recept på.

⁷ Lægetyperne er klassificeret overordnet i grupper ud fra det hovedspeciale, der er tilknyttet praksis (ydernummer) i Yderregisteret. Sygehuslæger er klassificeret i en egen gruppe.

⁸ De resterende 16 pct. af borgerne får udskrevet første recept fra lægetypen 'Andet, inkl. læge uden ydernummer', hvilket dækker over 'Erstatningskode', 'Fiktive' og 'Øvrigt/ukendt' i Yderregistret. Se tabel 8 i [Afgrænsning](#).

Tabel 4 viser hvilken lægetype, der opstarter borgere i behandling med cannabisprodukter. Knap halvdelen af borgerne, der opstarter behandling under forsøgsordningen med medicinsk cannabis får recepten på cannabisproduktet omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis af en speciallæge (49 pct.).

Tabel 4 Antal borgere med første receptindløsning på cannabisprodukt fordelt på lægetype og type af cannabisprodukt for perioden 1.-2. kvartal 2018.

Lægetype*	Cannabisprodukt**	Antal borgere
Speciallæge	Forsøgsordning	228
	Magistrel	263
Sygehuslæge	Forsøgsordning	61
	Magistrel	93
	Godkendt	90
	Udleveringstilladelse	11
Alment praktiserende læge	Forsøgsordning	94
	Magistrel	66
	Godkendt	<5
	Udleveringstilladelse	<5
Andet, inkl. læge uden ydernummer	Forsøgsordning	85
	Magistrel	86
	Udleveringstilladelse	<5

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstatistikregistret (opdateret til juli 2018) og Yderregistret (opdateringsdato 31. juli 2018).

Note: '.' angiver, at ingen nye borgere har indløst først recept på cannabisproduktet udskrevet af den pågældende lægetype. Samme borger kan godt optræde under flere forskellige lægetyper eller produkttyper med første recept.

*Lægetyperne er klassificeret overordnet i grupper ud fra det hovedspeciale, der er tilknyttet praksis i Yderregisteret. Sygehuslæger er klassificeret i en egen gruppe. De enkelte speciale typer i hver lægetype kan findes i [Afgrensning](#).

** For læsevenligheds skyld er der for cannabisprodukterne anvendt følgende termer i tabellen: 'Forsøgsordning', 'Magistrel', 'Godkendt' og 'Udleveringstilladelse', som står for hhv.: 'Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis', 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis', 'Godkendte lægemidler indeholdende cannabis', og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis'. For yderligere specifikation af produkttyperne henvises til [Afgrensning](#).

Over halvdelen af borgerne, der opstarter behandling med magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis får første recept fra speciallæge (52 pct.). Godkendte lægemidler indeholdende cannabis opstartes stort set kun af sygehuslægerne (97 pct.). Det er også sygehuslægerne, der hyppigst opstarter nye brugere af lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis (69 pct.).

I tabellen ses desuden, at speciallæger kun opstarter borgere i behandling med cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis samt magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis. Alment praktiserende læger og sygehuslæger opstarter borgere i behandling med alle cannabisprodukter.

Læger i alle regioner udskriver cannabisprodukter

Læger i alle regioner udskriver recepter på cannabisprodukter. Dette fremgår af tabel 5, der opsummerer antallet samt andelen af receptudstedere i hver region fordelt på cannabisprodukter for forsøgsordningens første seks måneder⁹. Herudover er en særskilt kolonne også tilføjet, hvor receptudstedere blot indgår, hvis de har udskrevet mindst én type cannabisprodukt. Da lægepraksis/sygehusafdelinger i regionerne ofte udskriver recepter på flere typer af cannabisprodukter, er der en difference i kolonnen 'I alt' og 'Mindst én produkttype'.

Tabel 5 Antal receptudstedere af cannabisprodukter fordelt på type af cannabisprodukt og regioner for perioden 1.-2. kvartal 2018.

Region	Cannabisprodukt*					I alt***	Mindst én produkttype (%)**
	Forsøgsordningen (%)**	Magistrelt (%)**	Godkendt (%)**	Udleveringstilladelse (%)**			
Hovedstaden	39 (31)	80 (51)	20 (34)	9 (27)	148	128 (41)	
Midtjylland	21 (17)	28 (18)	9 (16)	8 (24)	66	58 (18)	
Nordjylland	15 (12)	7 (4)	4 (7)	2 (6)	28	19 (6)	
Sjælland	19 (15)	25 (16)	12 (21)	10 (30)	66	56 (18)	
Syddanmark	31 (25)	18 (11)	13 (22)	4 (12)	66	55 (17)	
Hovedtotal	125 (100)	158 (100)	58 (100)	33 (100)	374	316 (100)	

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstatistikregistret (opdateret til juli 2018).

Note: *For læsevenlighedens skyld er der for cannabisprodukterne anvendt følgende termer i tabellen: 'Forsøgsordning', 'Magistrelt', 'Godkendt' og 'Udleveringstilladelse', som står for hhv.: 'Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis', 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis', 'Godkendte lægemidler indeholdende cannabis', og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis'. For yderligere specifikation af produkttyperne henvises til [Afgøringsning](#).

**Andelen er beregnet i forhold total antal receptudstedere for hvert cannabisprodukt.

***Receptudstedere kan indgå flere gange i opgørelsen, hvis de udskriver recept på flere cannabisprodukter. Receptudstedere uden kendt region er ikke medtaget i tabellen (2 pct.).

Andelen af unikke receptudstedere fordeler sig over hele landet. Ligesom i 1. kvartal er der efter seks måneder af forsøgsordningen med medicinsk cannabis flest receptudstedere repræsenteret i Region Hovedstaden (41 pct.) og færrest i Region Nordjylland (6 pct.), når der ses på lægepraksis/sygehusafdelinger, der udskriver cannabisprodukter uanset type af produkt. I de øvrige regioner udgør andelen af receptudstedere 18 pct. i Region Midtjylland, 18 pct. i Region Sjælland samt 17 pct. i Region Syddanmark.

Blandt de receptudstedere, der udskriver cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis (125), er 31 pct. (39) fra Region Hovedstaden, mens 12 pct. (15) er fra Region

⁹ Tabellen er lavet på baggrund af unikke ydernumre og sygehusafdelingskoder⁹. Sygehuslæger er koblet til den region, hvori sygehuset hører hjemme, ligesom ydernummerets placering bestemmer, hvilken region det henføres til. Ydernummer eller sygehusafdelingskode kan dække flere læger. Såfremt flere læger er tilknyttet samme praksis eller samme sygehusafdeling, vil de ofte have det samme ydernummer eller den samme sygehusafdelingskode.

Nordjylland. Også for magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis, er mere end halvdelen af alle receptudstedere fra Region Hovedstaden (51 pct.), mens 4 pct. er fra Region Nordjylland, jf. tabel 5.

Helt generelt har Region Hovedstaden - i forhold til de øvrige regioner - flest receptudstedere, der udskriver cannabisprodukter. Region Hovedstaden har dog mere end 3 gange flere indbyggere i forhold til Region Nordjylland. I opgørelsen er der ikke sammenholdt med det totale antal af ydernumre i praksissektoren i hver af regionerne, ligesom der ikke er sammenholdt med antallet af sygehusafdelinger i de enkelte regioner.

Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis gives primært mod neuropatiske smerter

Indikationer, der er påført de indløste recepter på cannabisprodukter, er opgjort for forsøgsordningens første 6 måneder. Dette er gjort på baggrund af receptoplysninger¹⁰ indberettet til Lægemiddelstatistikregisteret.

De tre hyppigst benyttede indikationer på indløste recepter på cannabisprodukter er ligesom forrige kvartal 'Ingen indikation'¹¹ (56 pct.), 'Mod neuropatiske smerter' (22 pct.) og 'Ved multipel sklerose' (8 pct.), jf. tabel 6.

Den højeste andel af indløste recepter registreret med 'Ingen indikation', er recepter på magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis. Disse udgør 81 pct. af antallet af indløste recepter uden angivet indikation.

Endvidere fremgår det af tabel 6, at der for cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis oftest angives den vejledende specifikke cannabisindikation¹², 'mod neuropatiske smerter – forsøgsordning'¹³ (63 pct.).

¹⁰ Receptoplysninger vedrørende indikation indberettes til Lægemiddelstatistikregisteret i form af indikationskode. I de tilfælde, hvor der er benyttet fritekstindikation, indberettes denne tekst ikke til Lægemiddelstatistikregisteret.

¹¹ 'Ingen indikation' dækker dels recepter hvor der er benyttet en indikation i form af fritekst eller hvor angivelse af indikationen er manglende.

¹² Vejledende specifikke cannabisindikationer, er 7 indikationer, som det af Lægemiddelstyrelsen er vurderet relevant at behandle med medicinsk cannabis ifølge 'Vejledning om lægers behandling af patienter med medicinsk cannabis omfattet af forsøgsordningen'. Disse indikationer har egne indikationskoder.

¹³ Sundhedsdatastyrelsen har i dette Medicinforbrug - Monitorering tilføjet ' - forsøgsordning' til indikationsnavnet for indikationskoden, da denne ellers kunne forveksles med en anden indikationskode ligeledes med navnet 'mod neuropatiske smerter'.

Tabel 6 Antal indløste recepter på cannabisprodukter fordelt på indikation og type af produkt for perioden 1.- 2. kvartal 2018.

Indikationstekst*	Cannabisprodukt**			
	Forsøgs- ordning	Magistrelt	Godkendte	Udleverings- tilladelse
Mod neuropatiske smerter- forsøgsordning	622	<5	<5	.
Mod neuropatiske smerter ved cancer	104	.	<5	.
Ingen indikation	87	1.283	121	85
Mod neuropatiske smerter ved multipel sklerose	60	.	<5	.
Mod neuropatiske smerter ved rygmarvsskade	34	.	<5	.
Mod kvalme og opkastning ved kemoterapi	32	<5	7	.
Mod spasticitet ved rygmarvsskade	14	.	6	.
Mod spasticitet ved multipel sklerose	11	.	35	.
Mod neuropatiske smerter	11	18	<5	15
Ved multipel sklerose	9	.	207	.
Mod smerter	<5	7	7	<5
Smertestillende	<5	<5	.	.
Over for allergi	<5	.	.	.
Mod spasticitet	<5	.	7	.
Mod angst	.	.	<5	.
Mod tics	.	.	<5	.
Ved dissemineret sklerose	.	.	<5	.
Mod Hortons hovedpine	.	.	<5	.
Mod kvalme	.	<5	.	.
Mod bindevævssygdom	.	.	<5	.
Mod spasmer	.	.	<5	.

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstatistikregistret (opdateret til juli 2018).

Note: '.' angiver, at ingen borgere har indløst recept på cannabisprodukt med den nævnte indikationstekst. 'Ingen indikation' dækker manglende eller indikation i form af fritekst, som ikke indberettes til Lægemiddelstatistikregisteret. I indberettet data er der to varianter af indikationsteksten 'Mod neuropatiske smerter' registreret under to forskellige indikationskoder. For at skelne brugen af de to indikationskoder, er teksten for den ene kode i denne Medicinforbrug - Monitorering omdøbt til 'Mod neuropatiske smerter – forsøgsordning'

* Vejledende specifikke cannabisindikationer, jf. <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=196792>, er i tabellen fremhævet med grøn baggrund.

** For læsevenlighedens skyld er der for cannabisprodukterne anvendt følgende termer i tabellen: 'Forsøgsordning', 'Magistrelt', 'Godkendt' og 'Udleveringstilladelse', som står for hhv.: 'Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis', 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis', 'Godkendte lægemidler indeholdende cannabis', og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis'. For yderligere specifikation af produkttyperne henvises til Afgrænsning. Antal recepter <5 er angivet som '<5' for at indikere, at der er tale om så og usikre tal.

Afgrænsning

Denne MedicinForbrug – Monitorering er afgrænset til at omhandle de produkter, som til og med 2. kvartal 2018 var optaget i og kunne ordineres til patienter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis. Inkluderet er desuden andre cannabisprodukter, som omfatter magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis, godkendte lægemidler indeholdende cannabis samt lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis. De specifikke produkter under hver produkttype er listet nedenfor i tabel 7.

Tabel 7 Cannabisprodukter.

Cannabisprodukt	Produktspecifikation
Forsøgsordningen	<ul style="list-style-type: none"> > Bediol 'CannGros', urtete, 63+80 mg/g, pakningsstørrelse 5 g (N02BG10) > Bedrocan 'CannGros', urtete, 220 mg/g, pakningsstørrelse 5 g (N02BG10)
Magistrelt	<ul style="list-style-type: none"> > Dronabinol (THC), orale dråber, 25 mg/ml, pakningsstørrelse 3 ml. Denne findes også i 10 ml hhv. 30 ml. (A04AD10) > Dronabinol (THC), kapsler, 2,5 mg, pakningsstørrelse 60 stk. (A04AD10) > Dronabinol /cannabidiol (THC/CBD), kapsler, 2,5/5mg, pakningsstørrelse 50 stk. (N02BG10) > Cannabidiol (CBD), orale dråber, 50 mg/ml, pakningsstørrelse 10 ml. Denne findes også i 30 ml. (ingen ATC-kode) > Cannabidiol (CBD), orale dråber, 10 mg/ml, pakningsstørrelse 10 ml. Denne findes også i 100 ml. (ingen ATC-kode) > Cannabidiol (CBD), orale dråber, 300 mg/ml, pakningsstørrelse 30 ml. (ingen ATC-kode) > Cannabidiol (CBD), tabletter, 10 mg, pakningsstørrelse 50 stk. (ingen ATC-kode)
Godkendt	<ul style="list-style-type: none"> > Sativex, mundhulespray, opløsning, 27+25 mg/ml, pakningsstørrelse 3 x 10 ml (N02BG10)
Udleveringstilladelse	<ul style="list-style-type: none"> > Marinol, kapsler, 2,5 mg, 60 stk. (A04AD10). > Nabilone, kapsler, 1 mg, 20 stk. (A04AD11).

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstatistikregistret

Note For læsevenligheds skyld er der for cannabisprodukterne anvendt følgende termer i tabellen: 'Forsøgsordning', 'Magistrelt', 'Godkendt' og 'Udleveringstilladelse', som står for hhv.: 'Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis', 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis', 'Godkendte lægemidler indeholdende cannabis', og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis'.

Ved opgørelse af mængdesalget af cannabisprodukter, er perioden udvidet og dækker salg fra 4. kvartal 2017 til og med 2. kvartal 2018. Dette er for at se på udviklingen i mængdesalget af cannabisprodukter også op til forsøgsordningens ikrafttrædelse. Det er dog kun mængdesalget af cannabisprodukter, der ikke er omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis, der medgår i 4. kvartal 2017.

I tabel 1 er mængdesalget af de cannabisprodukter opgjort i mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere på baggrund af beregning ud fra produkternes styrke, for at kunne sammenligne mængdesalget på tværs af regioner. Eftersom cannabisprodukterne har varierende styrker, vil en opgørelse i antal solgte pakninger

ikke give mulighed for korrekt sammenlignelighed af mængdesalget på tværs af regioner. Cannabisprodukterne omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis har desuden ikke en tildelt defineret døgn dosis (DDD¹⁴) -værdi. For godkendte lægemidler indeholdende cannabis er den af WHO angivne DDD¹⁵ omregnet til mg aktivt stof, således at mængdesalget af denne produkttype ligeledes kan vises i tabel 1.

For så vidt angår magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis samt lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis, skal det bemærkes, at, at specifikke varenumre til indberetning af salg er oprettet henover perioden januar 2017 til og med november 2017. Salget har forinden været indberettet på et samlevarenummer. Der må forventes en vis periode for implementering af korrekt indberetning på et nyt tildelt varenummer. Produkter kan ligeledes have været solgt før tildeling af et specifikt varenummer. Et eventuelt salg før ibrugtagning af specifikke oprettede varenumre er dog ikke muligt at se af de indberettede oplysninger til Lægemiddelstatistikregisteret. Specifikke varenumre til brug for indberetning oprettes løbende af Sundhedsdatastyrelsen efter anmodning fra bl.a. apoteker, og forbrug kan kun monitoreres i det omfang, hvor de specifikke varenumre anvendes.

Fra sygehussektoren modtages indberetninger til Lægemiddelstatistikregisteret vedrørende salg til både offentlige sygehuse samt til privatsygehuse. Indberetningen foregår alene på sygehusafdelingsniveau, og det er derfor ikke muligt at opgøre salget til antal personer i sygehussektoren.

Specialetyper, der indgår i de respektive lægetyper, er listet i tabel 8 nedenfor.

Tabel 8 Gruppering af specialetyper

Lægetype	Specialetyper fra Yderregistret
Speciallæge	'Anæstesiologi', 'Psykiatri', 'Reumatologi (Fysiurgi)' og 'Ørelægehjælp' (privat praktiserende)
Sygehuslæge	Hospitalslæge
Alment praktiserende læge	'Almen lægegerning' (privat praktiserende)
Andet, inkl. læge uden yder-nummer	'Erstatningskode', 'Fiktive' og 'Øvrigt/ukendt'

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Yderregistret (opdateringsdato 31. juli 2018).

¹⁴ DDD, Defineret Døgn Dosis. Defineres af WHO som den antagne gennemsnitlige vedligeholdelsesdosis pr dag for en voksen når lægemiddelstoffet benyttes på dets hovedindikation.

¹⁵ Den af WHO angive DDD for Sativex: N02BG10, delta-9-tetrahydrocannabinol (THC) 2.7 mg/cannabidiol (CBD) 2.5 mg, DDD = 8 UD (= sprays).

Referencer

- ¹ MedicinForbrug Indblik 2018: Medicinsk cannabis- udbredelse af forsøgsordningen i januar 2018. Sundhedsdatastyrelsen, 2018. <https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/tal-og-analyser/analyser-og-rapporter/laegemidler/emnespecifikke-analyser/analyser-om-medicinsk-cannabis> (set: 03.09.18)
- ² MedicinForbrug Indblik 2018: Medicinsk cannabis- udbredelse af forsøgsordningen til og med februar 2018. Sundhedsdatastyrelsen, 2018. <https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/tal-og-analyser/analyser-og-rapporter/laegemidler/emnespecifikke-analyser/analyser-om-medicinsk-cannabis> (set: 03.09.18)
- ³ MedicinForbrug Monitorering: Medicinsk cannabis- monitorering af brugen i 1. kvartal 2018. Sundhedsdatastyrelsen, 2018. <https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/tal-og-analyser/analyser-og-rapporter/laegemidler/emnespecifikke-analyser/analyser-om-medicinsk-cannabis> (set: 03.09.18)

Udgiver	Sundhedsdatastyrelsen
Kontakt	medicindata@sundhedsdata.dk
Web-adresse	www.sundhedsdata.dk
Titel	MedicinForbrug - Monitorering Cannabisprodukter – monitorering af brugen 2. kvartal 2018

Rapport kan frit refereres med tydelig kildeangivelse